

Temat: Zasady Creative Commons w praktyce

Czas realizacji: 1 godz.

Cele zajęć

■ Cel ogólny

Zdobycie wiedzy na temat korzystania w sposób legalny z źródeł i innych utworów oraz zdobycie umiejętności korzystania z zasad Creative Commons

■ Cele szczegółowe

Uczeń:

- z zaangażowaniem bierze udział w dyskusji,
- przedstawia, na czym polega specyfika pozyskiwania źródeł do dziennikarskich publikacji,
- gromadzi argumenty na określony temat,
- zdobywa umiejętność świadomego, odpowiedzialnego i selektywnego korzystania z Internetu,
- analizuje różne teksty i wskazuje w nich przykłady wykorzystania „cudzych” materiałów,
- w sposób świadomy potrafi korzystać z zasad Creative Commons,
- tworzy różne krótkie teksty z wykorzystaniem ogólnodostępnych źródeł,
- sprawnie posługuje się poprawną odmianą polszczyzny pisanej i mówionej.

■ Metody i formy pracy:

- metody aktywizujące - burza mózgów, dyskusja,
- rozmowa kierowana,
- ćwiczenia redakcyjne,
- ćwiczenia z tekstami prasowymi,
- praca z tekstem i materiałem audiowizualnym,
- praca z komputerem z dostępem do Internetu,
- indywidualna i grupowa praca analityczna i redakcyjna.

■ Środki dydaktyczne:

- Karta pracy: *Zasady Creative Commons w praktyce*
- Materiały dla nauczyciela do tematu: *Zasady Creative Commons w praktyce*
- fragmenty różnych tekstów prasowych,
- komputer z dostępem do Internetu, m.in. stron: <http://creativecommons.pl/poznaj-licencje-creative-commons/>, edukacja.medialna.edu.pl, legalna.kultura.pl, [wikipedia](http://wikipedia.org),
- komputer, tablica.

■ Przebieg lekcji

1. Faza wstępna (8 min.)

- Nauczyciel sprawdza zadanie domowe. Uczniowie mieli wykonać zadanie z karty pracy „Czym są zasady CC?” (zad.3.). Uczniowie mieli wejść na stronę http://koed.org.pl/wp-content/uploads/2012/03/OZE_przewodnik_v4.pdf . W na tej stronie „Przewodniku po wolnych zasobach edukacyjnych” po odnalezieniu podrozdziałów: „Wyszukiwarka otwartych zasobów” oraz „Zasoby polskie” na ich podstawie mieli stworzyć własną bazę stron, z której warto jest wykorzystywać w nauce i w pracy dziennikarza .
- Uczniowie na forum prezentują swe propozycje. Podają je, grupując strony tematycznie : np. grafika, sztuka, lektury, historia, zdjęcia itp.

Temat: Zasady Creative Commons w praktyce

2. Faza realizacyjna

a) Creative Commons – potrafimy je oznaczać/ praca w grupach (10 min.)

- Uczniowie sprawdzają, czy potrafiliby oznaczyć swoje dzieła, gdyby sami jako twórcy chcieli je opublikować jako twórcy na zasadach CC. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy i wręcza im zdania (w *Materiałach dla nauczyciela*). Uczniowie wskazują, na jakich licencjach (z jakim oznaczeniem) należałoby opublikować opisane w zadaniach dla grupy dzieła.
- Po upływie wyznaczonego czasu liderzy grup prezentują wyniki pracy- opisują cechy utworu zapisanego w zadaniach dla grupy i na tablicy rysują oznaczenie licencji CC, które powinno być przyporządkowane do tego utworu.

b) Creative Commons w praktyce/ burza mózgów i praca indywidualna (15 min.)

- Uczniowie zastanawiają się, jakie mogą płynąć korzyści z publikowania i udostępniania materiałów, do których zrzekamy się praw i które inni mogą na różne sposoby wykorzystać? Prosi uczniów, by podali przykłady takich działań opartych na swobodnym przepływie informacji, wiedzy. Propozycje uczniów nauczyciel zapisuje na tablicy. Nauczyciel przypomina uczniom pojęcie Otwartych Zasobów (uczniowie zetknęli się z tym pojęciem podczas przygotowywanej na zajęcia pracy domowej).
- Uczniowie wchodzi na stronę Creative Commons Polska i sprawdzają, jakie projekty są realizowane w ramach otwartych zasobów edukacyjnych (na: <http://koed.org.pl/o-koalicy/projekty-koedowcow/>) i wypisują, z jakich stron, projektów już korzystali i z jakich warto jest korzystać (*Karta pracy, zad. 1.*).Po ustalonym czasie uczniowie prezentują wyniki swej pracy.

c) Jak szukać materiałów dostępnych na zasadach Creative Commons?/praca indywidualna (8 min.)

- Uczniowie wchodzi na stronę <http://e-lekcje.org/malo-ci/creative-commons-w-praktyce.html> i sprawdzają, na jakich prawach działają polskie licencje CC, na jakich zasadach działa licencja CC Zero i jak przez wyszukiwarki (np. Google) wyszukiwać te materiały, np. darmowe zdjęcia i teksty, które są dostępne na zasadach CC.

Faza podsumowująca (3 min.)

Chętni uczniowie prezentują wyniki swej pracy i podają przykłady stron, na których można znaleźć darmowe materiały (zdjęcia, grafiki, muzykę itp.).

■ Ewaluacja/samodzielna praca uczniów

Wykonaj zad. 2. i 3. z **Karty pracy**:

1) Stwórz kodeks wykorzystania praktycznego zasad CC

2) Wymień strony, na których możesz wyszukiwać treści objęte licencjami CC (np.dostępne w wyszukiwarkach Google i Yahoo :w opcja zaawansowane; np. zdjęć w serwisie Flickr, muzyki w Jamendo, różnych mediów w serwisie Spinxpress, video w Blip.tv i Vimeo.com itp.)

Temat: Zasady Creative Commons w praktyce

KARTA PRACY

1. Wejdź na stronę Creative Commons Polska (<http://koed.org.pl/o-koalicyi/projekty-koedowcow/>) i wypisz, jakie projekty są realizowane w ramach Otwartych Zasobów Edukacyjnych (co zawierają, czym się zajmują)

a) projekty/ strony z których już korzystałeś

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) strony, z których warto korzystać w nauce, pracy dziennikarza

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Stwórz i zapisz własny kodeks praktycznego wykorzystania zasad CC

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Temat: Zasady Creative Commons w praktyce

3. Wymień strony, na których możesz wyszukiwać treści objęte licencjami CC dostępne jest (np. w wyszukiwarkach Google i Yahoo -w opcja zaawansowane; np. zdjęć w serwisie Flickr, muzyki w Jamendo, różnych mediów w serwisie Spinxpress, video w Blip.tv i Vimeo.com itp.)

a) strony ze zdjęciami dostępnymi na zasadach Creative Commons

.....

.....

.....

.....

b) strony z grafika i infografiką dostępną na zasadach Creative Commons

.....

.....

.....

.....

c) strony z materiałami video dostępnymi na zasadach Creative Commons

.....

.....

.....

.....

d) strony z muzyką dostępną na zasadach Creative Commons

.....

.....

.....

.....

e) strony z innymi materiałami przydatnymi w pracy dziennikarza (dostępne na zasadach CC)

.....

.....

.....

.....

Temat: Zasady Creative Commons w praktyce

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Zadania dla grup do ćwiczenia w oznaczaniu utworów na licencji Creative Commons przy ich publikacji.

(ćwiczenie pochodzi ze strony [legalna kultura.pl](http://www.legalnakultura.pl))

http://www.legalnakultura.pl/files/se/pdf/prawo_autorskie/licencje_cc_anna_rowny.pdf

Karta pracy dla grupy I

Stwórz schemat oznaczenia dzieła autora, używając funkcjonujących symboli: utwór, który można kopiować, rozpowszechniać, odtwarzać i wykonywać bez celów komercyjnych; na podstawie tego utworu nie wolno tworzyć utworów nowych dzieł, nie wolno tego utworu zmieniać ani przekształcać.

Karta pracy dla grupy II

Stwórz schemat oznaczenia licencji dzieła autora, używając funkcjonujących symboli: utwór, który można kopiować, rozpowszechniać, odtwarzać i wykonywać, tworzyć utwory zależne a także użytkować w sposób komercyjny; jeśli dokonuje się zmian lub przekształcania tego utworu lub tworzy inny na jego podstawie, można rozpowszechniać powstały w ten sposób nowy utwór tylko na podstawie takiej samej licencji.

Karta pracy dla grupy III

Stwórz schemat oznaczenia licencji dzieła autora, używając funkcjonujących symboli: utwór, który można rozpowszechniać, przedstawiać i wykonywać tylko w celach niekomercyjnych; jeśli dokonuje się zmian lub przekształcania tego utworu lub tworzy inny na jego podstawie, można rozpowszechniać powstały w ten sposób nowy utwór tylko na podstawie takiej samej licencji.

Karta pracy dla grupy IV

Stwórz schemat oznaczenia licencji dzieła autora, używając funkcjonujących symboli: utwór można kopiować, rozpowszechniać, odtwarzać i wykonywać a także tworzyć utwory zależne tylko w celach niekomercyjnych.

Karta pracy dla grupy V

Stwórz schemat oznaczenia licencji dzieła autora, używając funkcjonujących symboli: utwór można kopiować, rozpowszechniać, odtwarzać i wykonywać, użytkować utwór w sposób komercyjny; nie wolno zmieniać, przekształcać ani tworzyć nowych dzieł na podstawie tego utworu.

Rozwiązanie ćwiczenia/odpowiedzi na stronie:

http://www.legalnakultura.pl/files/se/pdf/prawo_autorskie/licencje_cc_anna_rowny.pdf